

การพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้  
ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน  
Curriculum Development for Creative Economical Invented Flowers  
and Banana Leaves for Students

ชาญณรงค์ ศรีจันทร์\* ชนสิทธิ์ สิทธิสุนทร\*\*

Chanarong Srichun, Chanasith Sithsungnoen

Received: September 9, 2020 Revised: October 27, 2020 Accepted: December 21, 2020

**บทคัดย่อ (Abstract)**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน 3) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน 4) เพื่อประเมินผลหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน ในประเด็นต่อไปนี้ 4.1) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู ก่อนและหลังการจัดอบรม 4.2) เพื่อศึกษาทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครูหลังการจัดหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4.3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการอบรมหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4.4) เพื่อศึกษาทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้มาโดยวิธีเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ได้แก่ 1) ครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ที่ทำการสอนในสาระการอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี

---

\* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Faculty of Education Silpakorn University

\*\* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Faculty of Education Silpakorn University

เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน โดยจะทำการขออาสาสมัคร จำนวน 10 คน นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน 2) นักเรียน ที่ครูอาสาสมัคร จำนวน 10 คน สอนรายวิชาการงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ทำการสอนในสาระการอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน และทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน จำนวน 90 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู คณะแผนกสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผลการเรียนรู้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนของผู้เข้ารับการอบรม หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการเรียนรู้ก่อนการจัดหลักสูตรสำหรับครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลการศึกษาความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครูผลการประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการอบรมหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก 4) ผลการศึกษาความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน ผลการประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครู ของนักเรียนในโรงเรียนที่ครู นำไปจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

**คำสำคัญ (Keywords):** หลักสูตรสำหรับครู; การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง; เศรษฐกิจสร้างสรรค์

## Abstract

The purpose of this research was to 1) to study the basic information and needs regarding the development of curriculum for teachers to enhance the ability to create banana leaf flowers in creative economy for students 2) to develop a curriculum for teachers to enhance the ability to create banana leaf flowers in an economy Creative student 3) To try out the curriculum for teachers to enhance the

ability of the students to create creative banana leaf flowers. 4) To evaluate the curriculum for teachers to enhance the students' ability to create creative banana leaves in the following areas. This 4.1) To compare the knowledge about the creative economy of banana leaf flowers by teachers Before and after the training 4.2) To study the skills of creative banana leaf flower creation skills of teachers after the training course To promote the ability to make banana leaf flowers Creative economy 4.3) To study teachers' opinions on training after using the training curriculum. To promote the ability to make banana leaf flowers Creative economy 4.4) To study the skills of creative banana leaf flower inventions of students after teaching and learning of teachers To promote the ability to make banana leaf flowers Creative economy The sample group used in this study was derived from the Volunteer Sampling method, consisting of 1) Teachers of vocational courses. Knowledge In an expanding school (Primary schools offered at lower secondary education level) 30 people. The results of the training must be used to manage learning for students and to the area to monitor the learning management at the school teaching. The sample group used in this study was derived from the Volunteer Sampling method, consisting of 1) Teachers of vocational courses. Knowledge In an expanding school (Primary schools offered at lower secondary education level) 30 people. The results of the training must be used to manage learning for students and to the area to monitor the learning management at the school teaching. The results of the research showed that 1) The results of the study on the learning of the creative economy of banana leaf flowers Learning achievement scores, curriculum outcomes for teachers to enhance the ability to create artificial banana leaf flowers in creative economy of students of the trainees After the curriculum for teachers Had higher mean scores than before learning outcomes Do curriculum for teachers not statistically significant at the level of 0.05 2) The results of the study of the ability of the creative banana leaf flower in creative economy of teachers Assessment results Ability to make artificial banana leaves The creative economy after organizing the curriculum for teachers was at the highest level. 3) The results of the teachers' opinions on training after using the

training curriculum. To promote the ability to make banana leaf flowers Creative economy Overall, found that The trainees were satisfied with the curriculum for teachers to enhance the ability of the students to create creative banana leaf flowers. At a high level 4) The result of the study of the ability of the creative banana leaf flower in creative economy of students Results of the evaluation of the ability to make banana leaves Creative economy after organizing the curriculum for teachers Of students in the school That the teachers bring to the teaching and learning In overall, at a high level

**Keywords:** Curriculum for teachers; Creative economy; Invented flowers and banana leaves

## บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาให้บุคคลแต่ละบุคคลให้สามารถนำเอาศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ มีความรู้ ทักษะ กระบวนการในการแก้ปัญหา ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาจึงไม่ใช่แค่เพียงการให้ความรู้ แต่เป็นการเสริมสร้างทักษะพื้นฐานในชีวิตทุกด้าน ไปพร้อมกับการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2553 : 1) กล่าวถึงในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ว่า การศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย 1)การศึกษาในระบบ หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา ที่แน่นอน ซึ่งต่างจาก 2)การศึกษานอกระบบ กล่าวคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบว่า เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม โดยนิยมจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหรือศูนย์การเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาชุมชน เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาแล้วพบว่าการศึกษาทั้ง 2 รูปแบบยังมีรูปแบบที่คล้ายกันในส่วนบางส่วน ดังนั้น จึงทำให้เกิดรูปแบบการศึกษาขึ้นอีกรูปแบบ คือ 3) การศึกษาตามอัธยาศัยจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของการศึกษาตาม

อริยาศัยว่าเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่นๆ

กิจกรรมของหลักสูตรการศึกษาในระบบซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาและเสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กริช อัมโภชน (2545: 2) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมฝึกอบรมว่า การจัดกิจกรรมฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมระยะสั้นๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมไม่ยาวนาน เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกปฏิบัติในเรื่องที่เข้ารับการอบรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการอบรมที่จัดตั้งขึ้น ชาญ สวัสดิ์สาลี (2550: 15) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการที่เป็นระบบที่จะช่วยเพิ่มพูนทักษะ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคคล (ผู้ปฏิบัติงาน) ให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน หรืองานที่กำลังจะได้รับมอบหมายให้ทำในอนาคตโดยตรง โดยจากความหมายที่กล่าวมานั้นอาจสรุป ได้ว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะความสามารถ เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานและองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

โดยจากแนวคิดเรื่องผลงานสร้างสรรค์ดังกล่าวจึงนำมาสู่การค้นคว้าความหมายของ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” โดย Guilford (1966) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์ (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคมและเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้าง “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” และ “คุณค่าทางสังคม” ซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกได้หรือกล่าวง่ายๆ คือ “การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิด” โดยเมื่อทราบหลักการแล้วจะพบว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์นั้นแท้จริง คือ การนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาเพิ่มมูลค่าให้กับการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อป้อนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแล้วเกิดความเจริญ งอกงามขึ้นในระบบเศรษฐกิจนั่นเอง ในปัจจุบันมีการจัดทำเป็นหลักสูตรออกมา เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาและค้นคว้าหาความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เมื่อสำเร็จหลักสูตรได้ หลักสูตรเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในปัจจุบันของประเทศไทย มีอยู่ด้วยกัน 9 กลุ่ม

คือ 1)งานฝีมือและหัตถกรรม (Craft) 2)งานออกแบบ (Design) 3)แฟชั่น (Fashion) 4)ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film & video) 5)การกระจายเสียง (Broadcasting) 6)ศิลปะการแสดง (Performing arts) 7)ธุรกิจโฆษณา (Advertising) 8)ธุรกิจการพิมพ์ (Publishing) และ 9)สถาปัตยกรรม (Architecture)

จะเห็นว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ.2560 – 2579 มีการกล่าวถึง อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries หรือ CI) (UNCTAD 2008 : 13) หมายถึง กลุ่มกิจกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ UNCTAD แบ่งประเภทอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1)ประเภทมรดกหรือมรดกวัฒนธรรม (Heritage or Cultural Heritage) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและสภาพสังคม เช่น งานสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับกลุ่มศิลปะ งานฝีมือ โบราณสถานพิพิธภัณฑ์อาหารและงานประดิษฐ์ดอกไม้ใบทองของไทย ฯลฯ 2)ประเภทศิลปะ (Arts) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์บนพื้นฐานของศิลปะและวัฒนธรรม ได้แก่ กลุ่มงานทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ฯลฯ 3)ประเภทสื่อ (Media) เป็นกลุ่มสื่อผลิตงานสร้างสรรค์ที่สื่อสารกับคนกลุ่มใหญ่ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน์ ภาพยนตร์และเพลง ฯลฯ 4)ประเภทสร้างสรรค์ออกแบบ (Functional Creation) เป็นกลุ่มของสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกัน เช่น งานออกแบบต่างๆ วิดีโอเกม รวมถึงการบริการดิจิทัลและงานวิจัย และพัฒนา ฯลฯ

จากความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สารงานประดิษฐ์ในปัจจุบันมีการจัดเวลาเรียนที่มีชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติน้อย ส่งผลให้นักเรียนไม่ได้ลงมือฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ผู้วิจัยได้จัดหากิจกรรมที่มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาในชีวิตประจำวัน ผ่านการจัดหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เข้ารับการอบรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึกในการรักความเป็นไทย การมีส่วนร่วมในการสืบทอด อนุรักษ์ งานศิลปะแขนงนี้ให้คงอยู่สืบไป โดยมีการนำแนวคิดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เข้ามาจัดเป็นหลักสูตรฝึกอบรมให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เพื่อให้ครูนำความรู้ที่ได้รับไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่อยอดให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดผลการเรียนรู้ที่ดีมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับ

ครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน โดยคำนึงถึงการนำแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาใช้ควบคู่กับการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เพื่อให้ครูผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำไปถ่ายทอด ต่อยอดความคิดให้กับนักเรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาหรือกิจกรรมที่ครูรับผิดชอบอยู่ได้

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน
3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน
4. เพื่อประเมินผลหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน

### วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่

1. ครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ที่ทำการสอนในสารงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 45 คน
2. นักเรียน ที่ครูผู้สอนรายวิชาการงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ทำการสอนในสารงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 324 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ได้มาโดยวิธีเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ได้แก่

1. ครูผู้สอนรายวิชาการทำงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ที่ทำการสอนในสาระงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน โดยจะทำการขออาสาสมัคร จำนวน 10 คน นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน

2. นักเรียน ที่ครูอาสาสมัคร จำนวน 10 คน สอนรายวิชาการทำงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ทำการสอนในสาระงานงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน จำนวน 90 คน

### ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น : หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน

2. ตัวแปรตาม : 1) ความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู 2) ความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู หลังการจัดหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 3) ความคิดเห็นของครูผู้ต่อการอบรมหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4) ความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

### แบบแผนการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกทำการทดลอง 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ครูผู้สอนรายวิชาการทำงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ที่ทำการสอนในสาระงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน โดยจะทำการขออาสาสมัคร จำนวน 10 คน นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน และ 2) นักเรียน ที่ครูอาสาสมัคร จำนวน 10 คน สอนรายวิชาการทำงานอาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส ทำการสอนในสาระงานงานอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จังหวัดสุพรรณบุรี นำผลการอบรมไปใช้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนและทำการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียนที่ทำการสอน จำนวน 90 คนจึงทำให้ผู้วิจัยจำเป็นต้องเลือกแบบแผน ในการวิจัย 2 แบบแผน ดังนี้



1. การออกแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One – group pretest–posttest design) ทำการทดลอง 1 ครั้ง คือ ขั้นตอนการฝึกอบรม โดยทำการทดสอบก่อนเรียน แล้วใช้หลักสูตรฝึกอบรม จากนั้นจึงใช้แบบทดสอบหลังเรียน ของครูผู้เข้ารับการอบรม

2. การออกแบบการวิจัยแบบการศึกษาเฉพาะกรณีโดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง (One-shot case study) ทำการทดลอง 2 ครั้ง คือ 1) ขั้นตอนการฝึกอบรม โดยการใช้หลักสูตรฝึกอบรม แล้วจึงทำการวัดผล 2) ขั้นตอนที่ครูอาสาสมัครนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน แล้ววัดผลเมื่อการเรียนการสอนจบลง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

### **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

1. หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน

2. แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3. แบบประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู และนักเรียน

4. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้าง

### **การเก็บและรวบรวมข้อมูล**

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย ( $R_1$  : Research) : ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการ ความคิดเห็นโดยศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา ( $D_1$  : Development) : พัฒนาและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D&D) หลักสูตรกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการออกแบบเครื่องมือในการประเมินผลของหลักสูตรฝึกอบรม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย ( $R_2$  : Research) : ใช้หลักสูตรหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา ( $D_2$  : Development) : ประเมินผลหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน

#### สถิติที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครูก่อนและหลังการจัดอบรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า  $t$ -test Dependent
3. ประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของครูและนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการอบรมหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

#### ผลการวิจัย (Research Results)

1) ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู คະแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผลการเรียนรู้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนของผู้เข้ารับการอบรม หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครู ( $\bar{X} = 8.93$ , S.D. = 0.34) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการเรียนรู้ก่อนการจัดหลักสูตรสำหรับครู ( $\bar{X} = 6.85$ , S.D. = 0.58) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับในสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2) ผลการประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 16.41$ , S.D. = 0.57) ซึ่งยอมรับในสมมติฐาน การวิจัยข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ ทักษะ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 17.65$ , S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ทักษะด้าน การเลือกใช้วัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 17.50$ , S.D. = 0.51) ทักษะด้านความ ประณีต อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 15.50$ , S.D. = 0.55) และทักษะด้านความสอดคล้องกับแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 15.00$ , S.D. = 0.55)

3) ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

( $\bar{X} = 2.77$ , S.D. = 0.36) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ของแต่ละด้าน พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน ในด้านสื่อประกอบการจัดหลักสูตรสำหรับครูเป็นลำดับที่ 1 โดยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 2.80$ , S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 2.78$ , S.D. = 0.39) และด้านการจัดหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 2.73$ , S.D. = 0.30)

4) ผลการประเมินความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครู ของนักเรียนในโรงเรียนที่ครูนำไปจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 15.48$ , S.D. = 0.57) ซึ่งยอมรับในสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ด้านที่ 4 ด้านความสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผลการประเมินทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 16.05$ , S.D. = 0.61) 2) ด้านที่ 1 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลการประเมินทักษะอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 15.80$ , S.D. = 0.59) 3) ด้านที่ 3 ด้านการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ผลการประเมินทักษะอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 15.35$ , S.D. = 0.54) และ 4) ด้านที่ 2 ด้านความประณีต ผลการประเมินทักษะอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 14.75$ , S.D. = 0.41)

### อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรควรจัดกิจกรรมที่เป็นไปตามความสนใจของครูผู้เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และเห็นคุณค่าในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นผู้มีระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเน้นให้ครูผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรเกิดทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดที่สอดคล้องกับงานและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรตามความจำเป็น และความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 18-19) และเป็นนิสัยรักการทำงานซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่สุด ควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ เกี่ยวกับการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง และแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากนั้นยังมี การจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเข้ามามี

บทบาทส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2557 : 100)

2. จากผลการพัฒนาและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสำหรับครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนและได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรฝึกอบรมด้านการงานอาชีพ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) เป้าหมาย 3) แนวทางการจัดหลักสูตร 4) รูปแบบการจัดกิจกรรม 5) คำอธิบายหลักสูตรสำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน 6) จุดประสงค์การเรียนรู้ 7) โครงสร้างหลักสูตรสำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน 8) สื่อการเรียนรู้ 9) การวัดและประเมินผล และ 10) คำชี้แจง 11) แผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตรสำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของนักเรียน ซึ่งกิจกรรมตามหลักสูตรดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่กำหนดเนื้อหากิจกรรม กระบวนการการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความกระตือรือร้น ความกล้าแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์ เพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของผู้ใช้หลักสูตรให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการวิเคราะห์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 51-52) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) ในหมวดที่ 4 มาตรา 23 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม มีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้ สรเดช เลิศวัฒนาพาณิชย์ (2560 : 162) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งหมายเพื่อสำรวจความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยมุ่งเน้นและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจความจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยการชี้แจงการดำเนินการศึกษาการใช้การอบรม ที่ผู้เข้าอบรมจะต้อง

แบ่งกลุ่ม เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ผลงานงานประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผ่านขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแบบสาธิตและเน้นการปฏิบัติ ซึ่งมีองค์ประกอบการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นศึกษา/วิเคราะห์ 3) ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง 4) ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้ 5) ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้/นำไปใช้

4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ผลการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู พบว่า

1) ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ผลการเรียนรู้หลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียนของผู้เข้ารับการอบรมหลังการจัดหลักสูตรสำหรับครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการเรียนรู้ก่อนการจัดหลักสูตรสำหรับครูซึ่งยอมรับในสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม มีการสอดแทรกเกร็ดความรู้ทั้งด้านประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของงานประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง และเทคนิควิธีการเข้าไปในระหว่างการบรรยายและทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมได้เพิ่มพูนความรู้เป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติธัช คงชะวัน (2553 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานจะช่วยกระตุ้นนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในการทำงานได้ โดยสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความเป็นจริงภายนอกได้ นอกจากนั้นยังมีการนำชุมชนในท้องถิ่น ราษฎ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในครั้งนี้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ โดยใช้ของท้องถิ่นประจำอำเภอบ้านแพ้ว ในการสร้างอาชีพให้กับตนเอง โดยผู้เรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ สามารถมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 8-9) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพและพบว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพนั้นจะต้องเน้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการทำโครงงานอาชีพ และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

2) ผลการศึกษาทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของครู ผลการประเมินทักษะในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลังการจัดหลักสูตรสำหรับครู ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งยอมรับในสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ฝึกการคิดวิเคราะห์ สามารถมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ สอดคล้อง

กับ พระราชโฆบาย ด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (2562) ข้อที่ 3 มีงานทำ – มีอาชีพ ดังนี้ 1)การเลี้ยงดูลูกหลาน ในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรม ในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชน รักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ ๒)การฝึกฝนอบรมทั้งใน หลักสูตร และนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน ทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด 3)ต้อง สนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัว กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 8-9) ที่ศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอนวิชาอาชีพและพบว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพนั้น จะต้องเน้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการ เรียนการสอนวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการทำโครงการอาชีพ และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และสอดคล้องกับสเรศช เลิศวัฒนาวาณิช (2560 : 161) การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนในครั้งนี้ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงาน เน้นพัฒนาทักษะในการทำงานของนักเรียน จากการที่นักเรียน ได้เรียนรู้ร่วมกันนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้ด้วยตนเอง ในสิ่งที่ถนัด และสนใจจะศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติม แต่เนื่องด้วยครูผู้สอนเป็นผู้เลือกแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้ใช้ ทักษะในการแสวงหาความรู้เท่าที่ควร จึงควรให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเอง เพื่อส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้

3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการอบรมหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตรสำหรับครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งยอมรับ สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความสุข สนุกสนาน กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม โดยเฉพาะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับ กิ่งกมล ปิยมาดากุล (2557 : 184) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน เรื่อง การสร้างสรรค์ นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนฝึกให้มีความทักษะในการสร้างสรรค์มีสื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเขาใจเนื้อหาได้ง่าย สื่อการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในโอกาสอื่นได้ทำให้มีความมั่นใจสามารถ นำความรู้ที่ได้รับไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ใดเหมาะสมกับเวลา ฝึกให้มีการร่วมมือกันทำงาน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน

4) ผลการศึกษาทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของนักเรียน ผลการประเมินทักษะในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง เชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลังการจัดหลักสูตร สำหรับครู ของนักเรียนในโรงเรียนที่ครูนำไปจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ( $\bar{X} = 3.09$ , S.D. = 0.57) ซึ่งยอมรับในสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดกิจกรรมมีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองที่มีรูปแบบ หรือวิธีการที่แปลกใหม่ ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้ลงมือปฏิบัติจะช่วยให้ นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองได้เป็นอย่างดี และมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งจะสามารถบ่งบอกความสามารถที่แท้จริงได้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม โดยนักเรียนได้รู้จักการคิดสร้างสรรค์ สามารถมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ กิ่งกมล ปิยามาตุกุล (2557 : 176) และ สรเดช เลิศวัฒนาพานิช (2560 : 162) พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความสุข เพลิดเพลินในการทำกิจกรรม เนื่องจากรูปแบบของการจัดกิจกรรม เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเกิดความชำนาญ จนเกิดเป็นทักษะการปฏิบัติ และทักษะการคิดสร้างสรรค์ติดตัวนักเรียนต่อไป

### ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยด้านความสามารถการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตองเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของของนักเรียนอยู่เพียงระดับมาก แต่มีด้านที่มีคะแนนต่ำ คือด้านความประณีต ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการนักเรียนไม่มีการฝึกฝนทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง และไม่มี การจัดชั่วโมงปฏิบัติลงในเวลาเรียนปกติ ดังนั้น ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เข้ารับการอบรม เป็นผู้เลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตัวเอง แทนที่จะเป็นผู้สอนจัดให้ และเปิดโอกาสให้ได้ไปศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมผ่านห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์

2. จากผลการวิจัยด้านความพึงพอใจของครูที่มีต่อกิจกรรม พบว่า ครูที่ผ่านอบรม มีความสุข สนุกสนาน กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติต่อไป



## เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กริช อัมโภชน. (2545). ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- กิ่งกมล ปิยมาตากุล. (2557). การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2557). วิจัยวัฒนธรรม ครั้งที่ 4 การประชุมวิชาการทางวัฒนธรรม ระดับชาติ. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2555) ผลงานสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: บริษัทเจริญสินทวงศ์.
- มณีรัตน์ จันทนะผลิน. (2526). การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- มณีรัตน์ จันทนะผลิน. (2548). มรดกไทย “สัญลักษณ์วันแม่ชื่อมะลิ” กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สรเดช เลิศวัฒนาวานิช. (2560). การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะในการประกอบอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สมศักดิ์ วัลลิโกดม. (2555). เมืองไทยวันนี้จากสังคมชาวนาสู่สังคมทาส. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 5 .(2562). แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริม สนับสนุนพระราชโบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรสู่การปฏิบัติประจำปีงบประมาณ 2562. นครศรีธรรมราช: โรงพิมพ์สำนักงานศึกษาธิการภาค 5 ภาษาอังกฤษประเทศ
- Guilford. (1966). *Creative Economy*. London: Hodder and Stoughton
- UNCTAD. (2008). *Creative Industries*. 3<sup>rd</sup> ed. New York: Holt, Rinehart & Winston.